

Planenheten
Nacka kommun

Antikvariskt yttrande angående planbesked för fastigheten Sicklaön 37:4, Sjökvärnsbacken på västra Sicklaön

Bakgrund

Planbesked har sökts för del av fastigheten Sicklaön 37:4, Sjökvärnsbacken på västra Sicklaön.

Fastigheten ligger inom riksintresse för kulturmiljövården samt angränsar till område av lokalt intresse för kulturmiljövården, Saltsjöqvarn. Området Saltsjöqvarn är en omvandlad industrimiljö med flera historiska lager. Bebyggelsen karaktäriseras av en variation i bebyggelsehöjder, volymer fasadmateriell och formspråk.

I angränsning till fastigheten ligger Danvikens hospital från 1720-talet. På platsen byggde Gustav Vasa på 1550-talet ett sjukhus för fattiga och sjuka. Danvikens hospital är idag Byggnadsminne enligt Kulturmiljölagen. Byggnaden är även skyddad i kommunens detaljplan. Framför hospitalet ligger hospitalsparken. Parken har en viktig historisk koppling till hospitalet och har stor betydelse för hospitalets avläsbarhet och miljömässiga värden.

Norr om planområdet, på andra sidan Värmdövägen ligger Danviksklippan. Området bebyggdes 1940–1945 med nio punkthus ritade av Sven Backström och Leif Reinius. Området bedöms som ett av de finaste från sin tid, där punkthusen placerats varsamt i terrängen utifrån topografin och bergets förutsättningar.

Den fastighet som föreslås bebyggas enligt planbeskedet utgörs av en idag obebyggd bergshöjd. Bergshöjden visar tydligt på Nackas varierade topografi, ett uttryck för urbergsplatån som är en viktig karaktärsegenskap för kommunens kulturlandskap. De kala, obebyggda bergshällarna utgör ett uttryck för riksintresset, i vilken skärgårdskaraktären utgör en betydelsefull del.

Synpunkter

Tillkommande bebyggelse i angränsning till såväl hospitalet som parken skall utföras med varsamhet gentemot de kulturhistoriska värdena. Tillkommande byggnadshöjder och deras konsekvenser gentemot hospitalsmiljön bör därför studeras.

Bergshöjden utgör ett av riksintressets uttryck och framhäver på ett talande sätt Nackas varierade och särpräglade topografi. Bergshöjderna har inte bara värden utifrån ett kultur- och landskapsperspektiv utan bidrar även med identitetsskapande värden för kommunen. Danviksklippan utgör ett fint exempel på hur man arbetat fram en bebyggelsestruktur som fortfarande låter topografin vara avläsbar.

Under planarbetet bör det studeras hur den nya bebyggelsen kan visa hänsyn till Nackas topografiska egenart samt hur tillkommande bebyggelse sätt kan balansera volymerna på Danviksklippan samt Danvikens hospitals småskalighet, enligt PBL 2 kap 6§.

I tjänsten

Niss Maria Legars
Kommunantikvarie